

ÜZENET

A PRÁGAI REFORMÁTUS MISSZIÓS GYÜLEKEZET
HETILAPJA – II. ÉVFOLYAM – 49. SZÁM, 2009. DEC. 6.

Szeretett testvéreim az Úr Jézus Krisztusban!

Már régóta foglalkoztat a bűn kérdése. Elgondolkodtam azon, hogy hiszen a bűn, amióta az első emberpár elkövette, egy és ugyanaz a jelenség, mégis az évezredek folyamán különbözőképpen kezelték az emberek, társadalmak.

ma is templomban ülő igehallgatók, akiknek a füle mellett elmege ez a szó, mint ismert klisé, és amelyet tudat alatt ugyan beépítettünk az elménkbe, de különösebben nem szólít meg minket. Elhatároztam hát, hogy végiglapozom a Bibliában az alapvető igehelyeket, mit mondanak nekünk a gonoszság eredetéről, a bűnről, hogy én magam is jobban

Mit mondjunk tehát? A törvény bűn? Szó sincs róla! Viszont a bűnt nem ismerném, ha nem ismerem volna meg a törvény által, és a kívánságot sem ismerném, ha a törvény nem mondaná: „Ne kívánd!” De a bűn a parancsolattól ösztönzést kapott, és felszított bennem mindenféle kívánságot. Mert a törvény nélkül halott a bűn. Én pedig a törvény nélkül éltem valamikor. Amikor azonban jött a parancsolat, életre kelt a bűn, én pedig meghaltam, és kitűnt, hogy éppen az életre adott parancsolat lett halálommá. Mert a bűn, miután ösztönzést kapott a parancsolattól, megcsalt engem, és megölt általa. A törvény tehát szent, a parancsolat is szent, igaz és jó. Akkor a jó lett halálommá? Szó sincs róla! Ellenben a bűn, hogy meglássék bűn mivolta, a jó által hoz rám halált, így a bűn fokozott mértékben lesz bünné a parancsolat által.

Róma 7,7-13

Az ókorban olyan hibaként fogták fel, amely után kemény büntetések következtek, a középkori Európában pedig egészen a pozitivizmus korszakáig szinte démonikus és sötét tartalmat kapott, mert általában démonikus erőkkel hozták kapcsolatba. A modern korban azonban a tudománynak, a közérkölcsök dekadenciájának és az emberi önbizalom megerősödésének köszönhetően a bűn elveszítette ezt a megfélemlítő hatalmát, és olyan fogalomná vált, amely felett a modern ember inkább elmosolyodik. Elgondolkodtam azon, miért vannak

megértsem, ami a Heidelbergi Káté második kérdésében áll: „*milyen hálával tartozom Istennek e szabadításért*“, vagyis a bűnömből és a nyomorúságomból való megváltásért.

1. A Sátán

Ha tehát a bűn eredetét akarjuk keresni, a Sátánnal kell kezdenünk. Ez nem olyan egyszerű. Kiinduló pontként meg kell értenünk, vagy ha úgy tetszik, el kell fogadnunk egy tényt, amely azonban sok keresztyénnek nehezen emészthető falat: azt, hogy a Biblia, jóllehet

Isten szava, mégis emberek által íródott, és a hosszú évezredek át fejlődő emberi elme változott. Változtak a felfogások, változtak a képek, változott a hitbeli tapasztalat. A Biblia is magában foglalja ezeknek a változásoknak a nyomait. Például: másképpen nézett ki az örök életről való felfogás Jób könyvében mint a Zsoltárokból, megint másképpen Jézus korában. Másképpen képzeltek el a Messiást a babiloni fogság alatt, másképpen később, és módosításokat találunk a törvényekben is attól függően, milyen társadalmi és kulturális körülmények között éltek a népek, és végül, másképpen nézett ki a Sátánról való felfogás a pusztai vándorlás idején és másképpen Krisztus korában.

Mit jelent ez a szó: Sátán? A fordítás a következő: ellenség, ellenfél, csábító, félrevezető, vádló, rágalmazó. A Sátán szó eredetileg jogi fogalom. Azt a személyt jelentette, aki a bíró jobbján állt és elkészítette a vádlóbeszédet, majd vádat emelt. Az emberek annak idején úgy képzeltek el az isteni udvart, mint egy bírósági helyet, ahol a világmindenség és az emberek szüntelenül vizsgáltnak, mérlegeltetnek. Ezzel a képpel találkozunk például Jób könyvében is. A Sátán itt nem úgy szerepel, mint a dualista világnak a másik ura, az ellentétes, gonosz oldalnak a képviselője, hanem ő maga a leírás szerint még Isten Fiai közé tartozik. Az az elképzelés, hogy a Sátán gonosz uralkodó lélek, az ókori orientális képzeletvilágból vevődött át, amely elképzelés szerint az áldozat bemutatásánál nemcsak a bárányt kellett feláldozni, hanem létezett egy úgymond

vétékáldozat bakkecske formájában, amelyet a szertartás alatt ki kellett engedni a pusztába. Azazelnek, a gonosz léleknek. Innen származik a kép, hogy az ördög kecskeformájú, vagy kecske, esetleg más, szarvakkal ellátott gonosz lény. Látjuk tehát, milyen könnyű leegyszerűsíteni a nehéz, komoly transzcendens valóságot a népmese szintjére, amely felett inkább csak mosolygunk.

A Sátánról való elképzelések azonban tovább fejlődtek. Nem hiába olvastam fel Ézsaiás próféta könyvének 14-edik részéből. Az eredetileg a babiloni király bukásáról szóló prófécia tulajdonképpen rejtetten magában foglalja a zsidó hagyománymagyarázatot a Sátán eredetéről, sorsáról. E szerint az a szó, hogy hajnalcsillag, azt jelenti: fényhozó. Latinul: Luciferos. Ez a Luciferos Isten kedvenc angyala volt. Hiszen a világosság az Isten lényege. A világosság volt az első teremtett dolog. A világosság volt a második, ami Krisztus után született, illetve létrejött. A Sátán tehát tragikus személy, aki nem elégedett meg azzal, hogy mindig csak második lesz. Anynyira messze vitte őt a becsvágy, hogy megkísérelte Isten helyét elfoglalni. Innen Ézsaiás szava: *„Leestél az égről, fényes hajnalcsillag!... Pedig azt mondtad magadban: Felmegyek az égbe, Isten csillagai fölé emelem trónomat,... De a sírba kell leszállnod...”* (Ézs 14,12-14) Ennyit röviden a Sátán személyéről.

2. A bűn

Most néhány gondolat arról, miképpen és miért működik közöttünk, bennünk. Elhangzott már, hogy a Sátán tragikus

személy, aki élvezte Isten szeretetét, de most a semmibe esett, a halálba. Viszont becsvágya nem hagyta el, elhatározta, épít magának egy másik birodalmat, s mivel minden az Istené, csak afelett uralkodhat, amit Isten nem kíván magáévá tenni. Ha Isten a szeretet világát képviseli – a Sátán elfoglalta az első helyet a szeretetlenség világában. Ha Isten élet – a Sátán halál, ha Isten azt mondja: Vagyok, aki vagyok, tehát az Isten létezés – a Sátán nem lehet más, mint a nem létezés. Ezért nevezte el a híres evangélikus teológus Barth Károly a Sátánt „*das Nichtige*“-nek, a semminek. Viszont ha a Sátán uralkodni kívánt, alattvalók kellett hozzá. Ezért tudunk bukott angyalokról, démonokról, akik Jézusnak úgy mutatkoztak be, hogy ők a Légió, mivel sokan vannak. De a Sátán nem elégedett meg ennyivel. Az Ő – mint volt kedvenc – megalázott volta még merészebb tette provokálta őt. Elrabolni Istentől azt, amit szeretetből teremtett: az emberiséget. Hogyan? Persze, a bevált módon. Elég volt rávenni az első teremtett emberpárt arra, hogy ugyanúgy cselekedjenek, mint Ő: kívánják meg olyanokká lenni, mint az Isten. Ismert a kígyó mondata az Édenkertben: „*Dehogy haltok meg! Hanem jól tudja Isten, hogy... olyanok lesztek mint az Isten: tudni fogjátok mi a jó, és mi a rossz.*“ (1Móz 3,4-5) A csábító Sátán terve bevált. Jól tudta, hogy ez az édeni tapasztalat törölhetetlen az emberiség tudatalattijából, genetikailag mindig be lesz kódolva.

Milyen tapasztalatról van szó? Arról, hogy mindig áthágjuk a Törvényt amit Isten adott, és amely nemcsak megmu-

tatja, hogy milyen úton kell járnunk, hanem a van egyfajta tükör szerepe is, amelyet a Sátán, mint vádló, sajnos szívesen használ ellenünk. A Törvény annak az összefoglalása, amit életünkben sosem leszünk képesek betartani. Ahogyan Pál mondja: „*Amikor azonban jött a parancsolat, életre kelt a bűn, én pedig meghaltam és kitűnt, hogy éppen az életre adott parancsolat lett halálom-má.*“ (Róm 7,10) Azaz, hogy amíg nem volt Törvény, addig nem tudhattuk, hogy vétkezünk. Ha nincs meg a parancsolat, hogy ne öl, ki tudná, hogy a gyilkosság bűn? Káin lelkiismeretfurdalás nélkül megölte a testvérét. A Törvény eljövele azonban leleplezte gonosz voltunkat, és elítélt minket mint olyanokat, akik sosem leszünk képesek Isten szabályai szerint cselekedni. Ezen a ponton érvényesül legjobban a Sátán szerepe, aki sosem hagy ki egy lehetőséget sem, hogy Isten előtt bevádoljon minket. A vádja arra irányul, hogy megmutassa Istennek: lásd, ez képtelen a Te szabályaid szerint élni, tehát nem a Te országodba tartozik, hanem az enyémbé, mert az én szabályaimat gond nélkül betartja.

3. A bűneset örök nyoma

Hogyan nyilvánul meg tehát bennünk ez az ősi sátáni befolyás, ez az ő lemosható nyoma, a természetünk genetikai megfertőzése? Vannak alapvonásai, amelyeket a 1Mózes 2. és 3. része alapján leleplezhetünk.

Ad 1) **A fügefalevél**, amely annak a jelképe, hogy van takarnivalónk, és sohasem leszünk képesek az abszolút őszinteségre, nyitottságra, tisztaságra.

Igyekezni fogunk a sátáni vádlást leplezni, takarni. A Sátán bélyegét mindig leplezzük mások előtt. Mégis, akármilyen jó embernek gondoljuk magunkat vagy annak akarunk látszani vigyázva szavainkra, jó hírünkre, ha Isten detektorjára kapcsolnának minket és kínos kérdéseket tennének fel, egyikünk sem távozna szégyenérzet nélkül. De ez a detektor létezik. Az utolsó ítéletkor a Sátán vádlása el fog hangzani minden olyan ponton, ahol szégyenteljes dolgokat követett el az ember. Elhíhetjük, hogy a Sátán különös élvezetet talál a kínzásban, nem hagy ki vádjából semmit. Tehát ez a fűgefalevél le fog hullani...

Ad 2) **A kiélezett egocentrizmus** mutatja, hogy a Sátán mindig egyedül van. Magányos személy. Nincsenek barátai, nincsen senkivel kötelékben, mert a kötelék szeretetet kíván. Mindent magának kíván, mindig magára gondol. Ezt az egocentrizmust belénk táplálta, és ebből indulnak ki olyan bűnök, amelyekben leginkább az önzés, a haszonlesés, a narcizmus, a kényelem szerepel.

Ad 3) **A vádlás.** Ezzel az alapvető vonásával is megfertőzött minket a Gonosz. Nemcsak hogy nem valljuk be bűneinket, nem csak hogy takarjuk, hanem másra igyekezzük azokat hárítani, mondván: mert a másik..., mert a helyzet... Ádám is Istenre akarta hárítani a felelősséget, amikor azt mondta: „*Az asszony, akít mellém adtál, ő adott nekem a fáról, és így ettem.*“ Éva pedig: „*A kígyó szedett rá, azért ettem.*“ (1Móz 3,12-13)

Ad 4) **A félelem.** Amióta Ádám elbújt Isten elől, azóta bennünk is van félelem mindenki iránt. Olyan bűnök keletkez-

nek belőle, mint a féltékenység – azaz a félelem, hogy valaki elveszi azt, akit szeretünk; a hazugság – azaz félelem, hogy az igazság elítél minket; gyilkosság – azaz félelem, hogy a másik továbbra veszélyeztet minket; a hitetlenség – mert félünk, mi lesz, ha Isten nem áll mellénk, és így tovább. A Sátán is fél. Fél Istentől, fél Jézustól, fél önmaga legyőzöttségétől. Azért hazudott Jézusnak a pusztában, hogy a váltságművét elrontsa. Fél az igazságtól, fél attól, hogy felismerik és ellenállnak neki. Nem hiába nem mutatja meg magát, hanem inkább a szolgálait használja. Nem hiába nevezi Jézus a Sátán cselekedeteit a sötétség cselekedeteinek. Ezért mondja Jézus János evangéliumában: „*Ne nyugtalankodjék a ti szívetek, se ne féljen!*“ (Jn 14,27)

4. Jézus megváltó műve

Mindezek után, amit itt felsoroltunk, bizony még jobban kitűnik Jézus egyedi szerepe. Nem is tudom elképzelni, mit csinálnék én személyesen, ha azzal a tudattal kellene élnem, hogy a bűn igájából nincs kiút. A megoldás csak egy valakiben jöhetett, aki megtörte ezt az átkot. Aki megmutatta Istennek és a Sátánnak, hogy bizony van itt valaki, aki be tudja a Törvényt tökéletesen tartani. Akire a Sátán – bár nagyon próbálkozott, – tudjuk, nem mutathat rá: íme, Te sem tartod be a Törvényt, Te is az enyém vagy. Aki annak ellenére, hogy nem volt bűnös, azt vette magára, ami a bűnösök sorsa volt: a halált. De a halál nem tarthatta fogva Öt, ahogyan az Ige írja: „*De őt az Isten, miután feloldotta a halál fájaldalmait, fel-*

támasztotta, mivel lehetetlen volt, hogy a halál fogva tartsa őt.“ (ApCsel 2,24) Nem tarthatta fogva, mert nem oda tartozott. Ahogyan az Isten világa nem fogadhatja be azokat, akik nem tartoznak oda, a gonosz világ sem tarthatja fogva azokat, akik nem tartoznak oda. És a legmagasztosabb, ami történt, az az, hogy ezentúl nem a Sátán áll Isten jobbján a vádjával, hanem Jézus áll az Atya Istennek jobbján, hogy kegyelmet hirdessen azoknak, akik hisznek benne, és hisznek abban, amit értünk tett. Ez a kiút. Ez az út, igazság és az élet. Jézus. A Sátánnak, mint ellenfélnek már nem maradt helye. A tüzes tó az, ahova letaszítatik. Kedves testvéreim, talán sikerült nagyjában átvenni a Heidelbergi Káténak az

ember nyomorúságáról és megváltásáról szóló részét. Talán megszületett bennünk az öröm és a hála, amellyel egészen másképpen éljük át majd az adventet és a karácsonyt, mert megerősödtünk abban, hogy a közeledő karácsony nem másnak, mint a mi nagy reményünknek, szabadságunknak, boldog jövőnknek az ünnepe. Ösztönözzön hát bennünket a továbbiakban is a mindennapi életben az, amit a Káté második kérdése tesz fel nekünk: „...**milyen hálaival tartozom Istennek e szabadításért?**“

Ámen.

*(Elhangzott 2009. november 29-én,
Š.A. igehirdetésén)*

MIKLÓS NAPI ÜNNEPSÉG A GYÜLEKEZETI TEREMBEN

Reménység szerint egy új tradíció alapító rendezvénye volt a tegnapi, gyülekezeti teremben tartott Miklós napi ünnepség. A gyülekezethez bármilyen szalon kötődő, gyerekek számára rendezett ünnepségen 9 kisgyerek vett részt. A hangulat családi volt – jó alkalom volt ez arra is, hogy a szülőknek megmutassuk, a gyülekezet számol a

*Csoportkép a gyerekekkel,
a Mikulással és a két krampuszal*

gyermekkel alkalmain és a vasárnapi iskolában.

-paulus-

GYÜLEKEZETI ALKALMAK

Istentiszteletek:

Vasárnaponként 16.00-tól (a téli időszakban) a gyülekezet Klimentská utcai gyülekezeti termében (Klimentská 18, Prága 1) vagy az „U Klimenta” templomban. Istentisztelet alatti **gyermekmegőrzés/vasárnapi iskola** az 1. emeleti klubhelyiségben. A gyerekeket az istentiszteleti alkalom előtt egy nappal be kell jelenteni a 723/960913-as telefonszámon.

Énekkari próbák: Szerda esténként 18.00-tól, a Teológia (Černá 9, Prága 1) kápolnájában, vagy egyéb megegyezés szerinti helyen. (*korus@refnet.cz*)

GYÜLEKEZETÜNK ÉLETÉBŐL

Gyűlésén a teljes számban megjelent presbitérium többek között:

– megvitatta **Éles György**, január 3-án érkező lelkipásztor **lak-**

hatásának lehetőségeit,

– foglalkozott **a gyülekezet mellett működő polgári társulás** megszervezésének kérdéseivel,

– átvette az ünnepek előtt és az új évben **a gyülekezetre váró legsürgősebb teendőket,**

– anyagi **támogatást szavazott meg a kórusnak** (nyakkendők, sálak, ingek).

ADVENTI ISTENTISZTELETI REND

Advent harmadik vasárnapján, december 13-án, az istentisztelet **15.00 órakor** kezdődik. Ezt követően a gyülekezet vezetősége **szeretetvendégséget szervez,** melyre szeretettel hívja és várja gyülekezetünk tagjait, hetilapunk olvasóit, családjukkal, barátaikkal, ismerőseikkel együtt.

A negyedik adventi istentisztelet december 20-án szokott időben **16.00 órától** lesz megtartva.

.....

KARÁCSONYI ISTENTISZTELETI REND

December 24., karácsony este **az istentisztelet elmarad**

December 25., karácsony 1. napja, péntek – úrvacsorával egybekötött istentisztelet szokott időben **16.00 órától**

December 26., karácsony 2. napja, **az istentisztelet elmarad**

December 27. – vasárnapi istentisztelet szokott időben, **16.00 órától**

ÜZENET – A PRÁGAI REFORMÁTUS MISSZIÓS GYÜLEKEZET HETILAPJA

Felelős szerkesztők: Hlavács Pál, Hlavács Brocko Tünde, Simon Sz. Krisztina.

Lapunkat ingyenesen terjesztjük, de fenntartására bármilyen segítséget örömmel elfogadunk.

E-mail (hetilap rendelések - heti egyszeri küldés elektronikus formában): uzenet@refnet.cz

Banki kapcsolat: 7190131205/4000, **Számlanév:** Dienes Kornélia (Mađ. ref. sbor)

IBAN CZ7040000000007190131205, BIC (=SWIFT) BAWACZPP